

Základní povinná literatura

Heroldová, I. 1996: Vystěhovalectví do jihovýchodní Evropy. In: *Češi v cizině* 9. Praha: Ústav pro etnografii a folkloristiku AV ČR s. 67-95.

Kokaisl, Petr a kol: Krajané: Po stopách Čechů ve východní Evropě. Praha: Za hranice

Online

http://books.google.cz/books?id=cS_le3UKNBQC&printsec=frontcover&source=gb_s_v2_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Kutnar, František: Počátky hromadného vystěhovalectví z Čech v období Bachova absolutismu. Rozpravy Československé akademie věd 74, sešit 15, 1964

Matušek, Josef: Češi v Chorvatsku. Daruvar 1996. s.7-61.

Štěpánek, V. 2003: Mizející menšina. Historie a současnost českého osídlení v srbském Banátě. *Národopisná revue* 13, č. 1, s. 3-10.

Vaculík, J. 2009: *České menšiny v Evropě a ve světě*. Praha: Libri. (vybrat kapitoly pojednávající o diskutovaném regionu JV Evropy)

Další literatura k tématu:

Hirt, Tomáš - Jakoubek, Marek. 2005. Idea krajanského hnutí ve světle konstruktivistického pojetí národa: proměny kolektivní identity vojvodovské náboženské obce. *Český lid* 92: 337-366.

Jakoubek, Marek. 2010. „Druhá půlka Pravdy. Opominutá dimenze víry vojvodovských Čechů.“ *Lidé města* 3/2010: 527-568.

Jakoubek, Marek. 2010. Vojvodovo. Etnologie krajanské obce v Bulharsku. Brno: CDK.

Klvač, Pavel - Hoření, Karina, Krylová, Radoslava: „Hajdá do království sedláků“ - o hledání autenticity v českých vesnicích v rumunském Banátu. s.72-77. In: Klvač, Pavel (ed.): *Člověk, krajina, krajinný ráz*. Brno 2009: FSS MU

Nešpor, Z. R. - Hornofová, M. - Jakoubek, M. 1999: Čeští nekatolíci v rumunském Banátu a v Bulharsku. Část první: Počátky Svaté Heleny. In: *Lidé města* 2. Praha: Sofis, s. 66-88.

Nešpor, Z. R. - Hornofová, M. - Jakoubek, M. 2000: Část druhá: Čeští nekatolíci v rumunském Banátu a v Bulharsku. Rozkol na Svaté Heleně. In: *Lidé města* 4. Praha: Sofis, s. 112-141.

Nešpor, Z. R. – Hornofová, M. – Jakoubek, M. 2001: Část třetí: Čeští nekatolíci v rumunském Banátu a v Bulharsku. Vojvodovo, obec denominačního typu. In: *Lidé města 5*. Praha: Fakulta humanitních studií UK, s. 62–86.

Pavlásek, Michal. 2010. „Případ Svatá Helena. (Re)interpretace náboženských dějin české obce v Rumunsku.“ *Český lid* 97, 2010, 4: 363-383.

Pavlásek, Michal. 2010b. „Exkurs do historie Banátské vojenské hranice s přihlédnutím k vzniku českých enkláv na jejím území.“ *Slovanský přehled. Review for the History of Central, Eastern and Southeastern Europe* 96, 3–4: 243–262.

Štěpánek, V. 2005: Česká kolonizace Banátské vojenské hranice na území srbsko-banátského hraničářského pluku. In: Hladký, L. – Štěpánek, V. (eds.): *Od Moravy k Moravě. Z historie česko-srbských vztahů v 19. a 20. století*. Brno: Matice moravská, s. 65–91.

Šípek, Zdeněk: Příspěvek k české kolonizaci Dolních Uher (K dějinám obce Perek, župa Arad, Rumunsko). (viz studijní materiály).

Metodologie – oral history, biografická metoda, etika

Biograf č. 35, 2004 – číslo věnované problematice etiky v kvalitativním výzkumu.

Bitrich, Tomáš (2002): Kvalitativní výzkum a česká legislativa: Informace nejen o zákoně na ochranu osobních údajů. Biograf č. 27: 91–104.

Vaněk, M. – Mücke, P. – Pelikánová, H. 2007: *Naslouchat hlasům paměti. Teoretické a praktické aspekty orální historie*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Vaněk, Miroslav (2004): Orální historie ve výzkumu soudobých dějin. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 175 s.

Vaněk, Miroslav a kol. (2003): Orální historie. Metodické a „technické“ postupy. Olomouc: UP: 69–78.

Paměť vs. dějiny

Le Goff, Jacques (2007): Paměť a dějiny. Argo.

NOSKOVÁ, JANA – FERENCOVÁ, MICHAELA: Paměť města. Brno: 2009. 1. Kapitola pojednávající a výzkumu města a paměti.

Koncept národa a nacionalismu

Anderson, Benedict (2002[1983]): Pomyslná společenství. In: Hroch, Miroslav: *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: SLON, 239 – 269.

Brubaker, Rogers: Přehodnocení národní identity: národ jako institucionalizovaná forma, praktická kategorie, nahodilá událost. Od s. 375. Hroch, Miroslav (ed.): *Pohledy na národ a nacionalismus*. Praha: Slon 2003

Gellner, Arnošt: *Národy a nacionalismus*. Praha: Hříbal 1993.

Gellner, Ernest: Nacionalismu. Brno: CDK 2003.
Eriksen, Thomas Hylland (2008): Antropologie multikulturních společností. Rozumět identitě. Praha: Triton
Hobsbawm, Eric: Národy a nacionalismus od roku 1780. Program, mýtus, realita. Brno: CDK 2000.
Hobsbawm E.: *Introduction: Inventing Traditions*. In.: Hobsbawm, E., Ranger, T.: *The Invention of Tradition*. Cambridge 1983
Z antropoWebu:
Henig, David: Transnacionalismus
Hirt, Tomáš: Přehled základních tezí modernistického pojetí nacionalismu.
Hirt, Tomáš: Přehled nejasností spjatých s konceptem etnicity v perspektivě post-barthovských přístupů.

Doporučená literatura

Paměť

ASSMANN, Jan (2001): Kultura a paměť. Písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku. Praha: Prostor, 317 s.
BURKE, Peter (2006): Historie jako sociální paměť. In: Burke, Peter: Variety kulturních dějin. Brno: CDK: 50–66.
CONNERTON, Paul (1989): How societies remember. Cambridge: Cambridge Univ. Pr.
HALBWACHS, Maurice (1992): On collective memory. Chicago: Univ. of Chicago Press, 1992/ v roce 2010 vydáno i v češtině – Kolektivní paměť.
HAVELKA, Miloš (2000): Paměť a dějiny. In: Wagnerová, Alena: Neodsunuté vzpomínky. Česká zkušenost pohraničí. Praha: Prostor: 227–233.
OLICK, Jeffrey K. (1999): Collective Memory. The Two Cultures. In: Sociological Theory 17, 3: 33–348.
VAŠÍČEK, Zdeněk – MAYER, Françoise (2008): Minulost a současnost, paměť a dějiny. Brno: CDK.

Nacionalismus, etnicita

Banks, Marcus (1996) *Ethnicity: Anthropological Constructions*. London: Routledge.
Brubaker, Rogers (2004): *Ethnicity without Groups*. Harvard University Press
Eriksen, Thomas Hylland (1997): Ethnicity, Race and Nation. In: Guibernau, Montserrat – Rex, John (eds.) (1997): *The Ethnicity Reader: Nationalism, Multiculturalism and Migration*. Cambridge: Polity Press.
Eriksen, Thomas Hylland (2002): *Ethnicity and Nationalism: Anthropological Perspectives*. London: Pluto Press.
Loewenstein, Bedřich W. (1997): *My a ti druzí*. Brno: Doplněk.
Özirimli, Umut (2000): *Theories of Nationalism: A Critical Introduction*. New York: Palgrave.